

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

MINA-GE Heart Book

AGBETO B'EJI

COPYRIGHT

ISBN 1 - 874934 - 42 - 8

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(Une Mission de Littérature évangélique financée de dons)

(Reg. No. 1961/001798/08)

AGBETO B'EJI

Mawu-ho halo Legba be dotepe 1 Jean 3:4-10.

Womakea mu nyi nuyeye ò. E to ɔɔugbã lè Flãseo de, yebe pe wu katò. E hẽ kèklè kudo situ gãde va ne ekla hotuo. E va trozũ apipi gbõgbõmeto ke me nusuo ku nyonuo kpo wõabe tẽnõno gbõgbõmeto, pepe si alee Mawu nto le kpoea nene. Amefũ kpo wõabe jì nuvõetõa l'emè ke na wo trojime eye wo ho eji yebe ku gbõgbõyeye.

Ne wò le hlè womakea tekpo ne wòà nyã be apipi ejito ðeka ðe be nyi kemè wò tenkpo ðokoewò lea.

Wò nyi mahõseto, kristoto, ame jãnyi le hosemõji halo troyi legba gbõa, wò la kpo wònto apo foto si alee Mawu le kpoea nene. Mawu mu ðe amede do wò ò. Mu kpona nkuviji ò halo agbaze ò, voa ejime be kpona.

Legba ye nyi ajèdatõo kpata be to, vivitio be fiovi kudo hihekea be mawu. E trõna yeðokoe si anjo kõkõe nene voa mu gba nyi anjò kèklèmeto si alee amesugbo hona eji sea neneò gãkea wo donadõmeze ne wo kpo dragone be tata ke de e fio si alee le ntõntõa sigbe hoho sã be ñkekeo me nenea, egbea. Apostolo ajètõo le, dõwõtõ amebletõo ke gblõna be yeo nyi Krist b'apostoloo. Mu jèbe ekea ne wõ yàa d'agbetõ ò, do legba (abosam) trõna yeðokoe si anjò kèklèmeto nene 2 Koriti 11:13,14.

Legba to nuçõçõ nkuviji ku klaji n'ameo, ne wo mgba kpo Mawu be lólõa, gogo ku fiõnyinyi Mawu toa ò, ne wo mgba kpo wõabe Hlũeto Jesu Krist çã ò 2 koriti 4:4. Amekeo hihekea be mawu gbã ñku na a, wo mu ten kpo be yeo dotagũ le siduyi çõçrõ mavõa meò, ezò ke me woemi le kõdoa ke mu çina ò. Le Mawu gbõa wo ku, eye hihekea be mawua ðu wo ji Efesu 2:2.

Mawu be via ze la so gũ legba be do o 1 Jã. 3:8 Mi pòta do gõme ne Mawu. Mi pò avũ ku legba eye e la si jo le miagbo. Mi gogo Mawu Yeçã la gogo mi Jaki 4:8,7.

Ne gākeme ne wò le hlê womakea eye wò le kpọ yebe nutatao (foto) wò teń kpọ nu le wòntọ apo jia me. Tati e jì wòà ne woa sãe me eye ne woa kpọ yebe nonome. Ne wò kpọ be ejìwòà nyrãa nyi agojetọa, mgba mōnuò, mgba wlaeò, vọa jesi eye na hũ nuvewò o gōme. Ne mi gblò be mi mu ọo nuvõe ẹẹ òà, mi blè miadokoe, eye nyawo mu le mia mi hme ò. Ne mi hũ miabe nuvúeo gōmea, Mawu anukua-đeđea nyi jojoeme la sọ o ke mi, la sọ le mi le nudrã ẹkpekepe si. Ne mi gblò be mi mu wọ nuvúe òà, mi sọ E yọ ajedatọ eye yebe nyãa mu le miameo 1 Jean 8:10. Bọbọ ọokoe wò le Mawu b'alo sēnuu gome ne b'Ea sọ nuvúe wò o sọ ke wò a gba lewò ku ehù hoasi Jesu krist toa.

Mawu ọ̀ jì wò, halo Dragone nyi apeto na wò. Wò nyi gátọ ne nuvúe, halo wò nyi Mawu be devi. Ne nuvúe ọ̀ agbewoa jia, mgba mōnuò. Vọa d'apa ọ̀ọ̀a Mawu, ke la nawò vòvò to Jesu krist jì. E va hihekea me la sọ hlúe nuvúewotọ o gã, a sọ hũ nku ne nkugbãgbãno o, ne mia nyi ameke wo ọ̀eto le vivitio me, gba ẹẹ vivitio jo le miabe lãme. E va ne b'a sọ mi dađo yebe ndã kēklēa me. Jesu va la sọ ẹẹ núsē ke nuvúe ku legba ọ̀o le miajia jo. Sọ to Eya jia mi ho gãgã le miabe nuvúeo si. Mi le nko ne Mawu kọkọea ke le kpọ gba jesi miabe wona bebemetọa kudo susu ẹkpekepe. "Ameke wọ etoa, m'la senua? Ameke ọ̀o nkuvia m'la kponua? David be hà psalme 94:9 Ọ̀o yebe nkuvio le agbetọ b'emò o nti, eye E le kpọ ye b'afọ ntò o. Vivitio kudo eku be vòvòni ẹẹ mu le fie nubađawotọo teń si wla ọ̀o ò. Job 34:21,22; Kòkòđabi be nku le ọ̀isa to anyigbã bliboa jì, ne b'a le ọ̀otè amekeo sọ wọabe jì keọ d'asi n'E a. 2 Kronika 16:9. gba kpọ Ja. 2:24 "Situ n'ameke wo sọ se jidada sọ keao, ameke be nuvúe jiwo ọ̀nuu. Situ n'ameke Kòkòđabi mu bu nuvúe do kọna ò, ke be kla me dēgbãgbã mu le òa. David be hà 32:1-5. Gba hlē David be hà 51. Jesu gbale yomi egbe: "Mì va gbonye, mia mekeo nutikọ na eye agbã le kpēa, mù la namì gbōjē" Mateo 11:28-30.

NUTATA Ọ̀UỌ̀UGBĀTỌA

Nutata kea le ọ̀ẹfio nuke le mahosetọ b'ejime, nusu halo nyõnu ke nyi hihea b'ehlò, amemagbigboji kè hihekea ku ntilã b'ejro o ọ̀ue jì. Ekea nyi apipi ne yebe jia, pepe si alee Mawu le kpođa nene. Yebe nukpokpo tito, yebe nkoo ke jì ehù lèa le pònuo be e muahà. Hlē Lódódó 23:29-32. Meketoje nyi apadodo: Jogbevúe le nam? Meketoenyi:

Ebui? Meke ye nkuji biabia le na? Ele n'amekeo non'anyi didiđe le vē gbo, keo jina vē ɕaka ku ahabua. Ngba ne kpo vē be biabia hē nyūe nua ò, gakeme ne e le na jonu be nonome le kopòda me eye be siōna fafađe ò. Le voyonua e òname sigbe dā nene, ten'ame sigbe jākpàtā nene. Nkuvi)wò o la va ne glò nyōnu ame jroo kpo eye ejiwò la vatò nu fitifitio gbōgblo.”

Nuvuēwotò b'ejì

Le gōme n'etaa wo ten kpo agbetò b'ejia, emeye elā hamehameo lè le pònu so nuvūe gbāngbān o nti. Eji ye nyi nope halo gòho ne miabe nuvūeo. Mawu gblòbe: Agbetò

b'ejì flun'ame wu nuḍekpekpe, e wòn'ayè ntọ. Meke la ten nya e? Jeremi 17:9. Jesu gblò be: So adome, agbetọ o b'ejia me ye susu vùeo gbòlò o, ahasi, amewùwu, efì o, adokujiji glo, kunyanyrà o, ameflufu, asijiji, nku baḍa, ezũo, gòyi yi tagbogbéglé. Nufitikeao sona dome Maku 7:21-23.

AVESE

Nuḍoḍo ɕuɕugbātọ le lāgome ye nyi averse. E nyi hevi ɖe ke nyò glo kudo yebe fũ agbazeme hamehame. Le fikea e le pònu so gòyi yi be nuvùe nti. Wo la soe jije ɖo." Babilona b'efiọa" nti. Lusifa, wetrivi kēklētọ ku" koklokuatọ b'evi nsuvi, "Kerubi jikpọtọ" ke nyi Mawu be kaligbē droto hohosāa; yebe gòyi yi ɖegavi soe jàgla do Mawu hē yeb'anyijeje kakayi koḍo zòme. Yentia e trozũ Mawu be kēto, halo Satā, Legba Ezai 14:9-17; Ezekiel 28:12-17.

Gòyi yi zéna le mō hamehame nu. Amedeo yinago ɖo eci ke le wọasi nti, ɖo ahuelā nti, ɖo ahue halo anyigbāo, halo woab'awù hoasio nti; amebuo yinagò do wọabe nkume be nyōnyō halo wọabe ntilā ke wo so fiọna eye nujajrakea, ejiejia hēnafoklēnu vana. Amebuo ɕā hēna aminunya a so fiọ b'akọta ke me yeo to soa wugā kpoteao, wọabe womanyanya, hōhlō lāme tọ halo wọab'agbaze jēa, halo nuwoglo sota nugalọ bu hihetọ o. Akpaḍe jina la ɖ'ao ne wọḍokoe ku aloḡa dodo, tomegavio, halo huēsisi ɖo nkume kudo dokuku ɖo ntilā me eye etọ be Mawu ɖo ntilā kea susui. Mawu sēna tame do gòyi tọo eye E nana ntifafa amebobọeo" 1 Pita 5:5. Mawu ɕri gòyi yi ku amedokoe koḍo" Lódódó 8:13. Gòyi yi jēna nkọ ne fotofoto eye ekla glójoe n'anyijeje" Lódódó 16:18.

AVŪ

Avũ le na ntilā be jrovùeo, makomako gbòlò ku asijiji. N'avũyi afisiafia e pònaḍi eḍokoe Amesugbo le mō nua nu. Zeḍeka ke wo gbe le afiḍekpekpe kpoa wo tona nyenye wowo a ne ɖo nkuvì ne nyōnuo. Asijiji ku gbòlò le sugbo baḍa le huenu vuēkeao ke woe le nyi mlēa. E glo ɖekajevio ne woa ten ò wọḍokoe ji kudo sròtọo ntọ ɕā fũ le gbòlò wọko. Agojeje Sòdom'tọ ɖo hihe be zāzā sogbea jo hotepe l'ame hotuo hotuo be wona me, hē Jesu b'enyia ɖi ke gblòḍe be nkeke mlēao la va zé sigbe Sodom' ku Gomorra be nkeke nene.

Afrika apùgotòo. Ostraliatòo kudo homebuo yona dēpođitò gbòlòmea be avū. Nenemekeao mu la ò Mawu-fiođua b'ecrò ò, ò agbonuye nyi avūo nope, bowotòo, asijitò o, amewutòo, vòdusùmotòo kudo amedekpekpe ke d'an'aje lõ ebe nyagboà” Nyafefiò 22:15. Mi didi ò asijiji ku ahasiwowò. Nuvuēbu ò ke agbetò ten wò, nuvuēkea le ntilà godo; wò amekenyi asijitò le j'agò ò yentò be ntilà. Nukeye: Mi mu nyabe miabe ntilà Mawu be gòhò be nyia? N'amede pòđi Mawu be gòhò (ke nyi amea ntò be ntilà), Mawu la crò ò Mawu be gòhò tepekòkòe e ò miawe nyi gòhòkea. 1 Koriti 6:15-20; 3:16-18.

EHÀ

Nusuđuđu ku ahànunua chà ye nyi kpowòe ne nuvù keao. Ehàđuna nusianu ke e kpò. Mu nya vòtoto ò le ke nyò ku ke gblea me ò; sigbe amekeao ke òna elàkuku, ke, ta mu nyòò edò ò wà halo çì hùme. Wo òna ehù, afiò ku hao, nu ken ke Mawu gbe b'ame ngba ò. Dowowò 15:20 Ezai 66:3-7. Sò taça wo pònađi wòabe ntilà-Mawu be gòhò sòto ataba òđuđu ku asràdodo me halo ne wò yò egbe ò ađikea “bibi-kpótá” ke gbléna nume ku jofito, dona edò ehù me, kplòname yi edèkukume. Satà bla amekeao ku ejro la sò yò atabazé eye kudo Mawu be hòhlò kpò ye nusu halo nyònu teñ to l'edè nyònu òeamekpòtò kea me. Amesisi halo òkaje o mu susuna tame be nyi nubađa n'ame ne nò mù jè òsi ku miò ji sòto ahàmuaame sigbe biya (yovolihà) vè halo ahasèsè. Le emea ahànuto òka m'la ò Mawu b'efiòdua be crò ò. Biya mu nyi nuđuđu ò wò anyi ahà kutòde, ke lèbéná, gbàna ahòhò ò, kaka sò na be enùtòo wòna nu tagbògletò, makòmako eye eva jòna be wo wùna ame halo wùna wòadokoe, nukene wo m'la ke wò ne wo mu wò wòadokoe nene òa.

Do “vè kòname eye ahàsèsè hēna gbàdàgbàdà vana: ame òkpekpe ke tati yedokoe nawo ye wo fiùia mu nyana nu ò” Lódódó 20:1. Le Moiz be sea mea, n'amede ò vi nsvi ke j'aglã ke nyi ahànuto evikea wo ò la d'akpepòe kaka d'asine ku. Deuteronomi 21:19-21. Ameke we òna biya halo ahà siko buo ke mun'amea wo le kojo nkò kuamekeo lesaea halo le nùia, ò Mawu b'enyà le ògblò: Hèlu ne nusu ke ò ku kàliwòwò la sò nē çaka ahà muameo. Ezai 5:22. “Hèlu n'ame ke le n'ahà yebe havi, n'awò ke le kù ahà nae kaka be la mua.” Habakuku 2:15. Mi ngba fiù miàdokoe ò:

asijit̄o, vòdusumòt̄o, gbòlòmeo, nyònzat̄o madokope ñusuzāñusu, fīafīo, ñbiāme o, ahānūt̄o, vlodoamet̄o ku amefit̄o ekeao mu la ðù Mawu be fiòdu be çrò ò” 1 Koriti 6:9,10.

Doa ñtīlā b'ed̄o zé woawe nyi: asijiji, ahasi, vòdusumòsu-mò, nudonume-n'ame l'azé gòme amenuvementi ajrèkla, ahātòdodo ku nukéo ðiwé. Amekeo wona nukéao m'la ðù Mawu be fiòdua b'èçrò ò” Galati 5:19-21. Mi ngba nù vè ò (biya) ke dōnameyi çòçròme, vò mi ðo ku Gbògbò”. Efesu 5:18. N'amekeo sikoletia Jesu ke nyi agbèvudoa le ðoða yoyokea: Ne siko tiameða, ne va gbonye ne nù agbèsia yakat̄o” Jā. 7:38,39; “O! Amèdekpekepe ke sikotia mi va esiao gbò, eye mia o ke mu ðo çi òa mi va, mi plè, mi ðù; ē mi va, mi plè gāmāna vè ku nyinòsi. Nukenti mi le zā çi na nu ke mu nyi kpòñò òa (nuðudu) ku miabe ðo na nuke mu ðona pò ò Ezai 55:1,2.

EKLO.

Elākea ku yeb'afòdeðe dōli le pònu so nuvuē kuviòt̄o nti, so açā l'azāðoðo ku bo halo kpajije nti Ameke nyi kuviòt̄o jèna tetekpo fù me. E la fifi vò m'la wòðo ò ekea kploname yina asigbleamenti me. Kuvio klametoa hēna emò ne kufā, ne biblu hēhlē ne çoçi yiyi. E gbena Mawu b'enyaa gòme jiji na mi, ke me mi ðo agbèmavò lèa. Azāðoðo le pepè sigbe game fifi nene eye ke e kplona ameyi çòçròme. Gakeme Mawu pònupo nawò ne wò teñ sò ejiwò ne egbea, kabakaba legba tètè gogo va tonawò be na d'azā ðo sò ji halo gbèbugbè ke la na vòvò ke mu vana gbède ò. Egbè jè soji wò le glī azā, eyomea so epède d'asi ne epèbu kaka sòna gakemee ku la va drowò l'avòme, eye wò la ku Mawu mevò, hluçgā male, Krist madomaðo. Yenti Mawu le gblò n'amekpata. “Egbèa ne mi se ègbènyea mi ngba tri miabe jì ò” Hebro 3:7-8.

Gbewot̄o (ðokita kpajijewot̄o) zāna klògòa ejieji eye wo teñegblò be çroa le pònu so nuvuē ke nana wo dona jì ðo bo nti gba wonea, kene boñ wo la sò hose daðo Mawu agbèagbe jia. Kene boñ wo la d'apa yò Mawu agbèagbea le dōlele me halo efū be gamea amèdeò donajì ðo vòduo nti, ati b'ekèò, ekpéo, lāzoo kudo nukukuo ke amādāt̄o fiñasi wéa, wòabe ðot̄o ku Jot̄o me woke sò wòabe jidoa ðo. Mawu dègbè ne Israelvio gblòbe: “Wò m'la tati hoyot̄o d'agbèò: Egzod: 22:18. Le wòdòmea amède m'la zé a ne ça ku nukākā ò halo èwè, wetri ku wetrivio me kpot̄o ò, halo

kpajjewoto halo amedekpekpe ke la ne yoho ò, halo nunyoë-kponameto halo amekuku yoto deo. Do amedekpekpe ke le wo enu keaoa tojigbone Kòkòdabi. Det. 18:10-12.

Mi ngba deko kpo amekeo ponu ku klaò ò, halo bòkono gbò ne mi ngba va pòdi miadokoe ku wé ò. Enye e nyi Kòkòdabi miabe Mawu Lévit. 19:31.

Ne amede kenu do amekuku yoto o jia ku bòkono o lasoso gblégo ku wé (so le zã woabe dea), mù latro nkunyeme doeji, mù la dejo le yebe dukòã dème, Mi lé miadokoe eye mia nyi amekokoe o do nyee nyi Kòkòdabi ke le wo mi kokoe Levit. 20:6,7.

Jesu Kristu ye nyi Ameke nana tejeje ekla, gbògbò kudo ntilã. “E sòna miabe dadao keñ kèna mi dàna miabe doo ken” David be hà 103:3. “Amede le miadòme le jèdoã? Ne yo hame ’megão (mu nyi dokita ò) eye n’ame keao ne woã fãkue ne. Hose be kufãã la hluẽ donoa eye Apetoa la lée site. Mi hũ miabe nuvuo gòme ne mianonoeo eye mia fãkue ne mianonoeo ne mia teñ jete” Jaki 5:14-16.

Gakeme wò le hlẽ womavikea, Mawu le ponupo nawò so le gblò nawò ne woã lòfũ do nuvuwò o ta eye ne woã tati agbèwoã n’E; woã le gañua me kea eklò be kla ke le ejiwoã mea le deka nawò: “Ngba çi kplàkplà wunu ò. Tote kpo esò gbòhue ne woã so dokowò na, halo ne yi koasida ke gbãna ji. Le pè deka yome ntoçã enua sivo. Woã biò sròwò sè aleke yeçã kpo soe ntiã gbòhue. Halo: toe ne nyõnu sròwo-a, halo towò ne wòã nyã woabe susu. Halo: Tote ne wòã kplò nyõnu Halo: Na ne woã sòvo ne viwò o gbòhue. Kaka ke wò la jo dotò Mawu b’egbèa, wò jo le se Legba b’egbè flũamea, ke wò le wo nenea, wò le tri ejiwoã kaka sòna gakeme e la sènu sigbe klògoa nene.

BLEKPÕE

Kpoe gbelã nyrãku dekae ke ehũ be siko tinaa E le ponuso adomeze nti, so adawowo o nti, so komeseñu kaça kudo nonome jèsido buo keo lè agbèto b’ejia me. Amedekpekpe ke adomeze kla due jia ku nonome vlãvlã ten wonudrã, a tanu ku adomeze gãde kaka la gbleasi amenti. E va jona ke agbètoã ewona sigbe e le mi legba b’ekla nene gañuamea ele ahà sēsē halo biya nù ko, kpòã ngba teñ ñu yedokoeji ò. Vòvño-to deo nuna ahàsù le tepe deka ne woã teñ kpomò a zã susu hlòbabato de. Woabe vè nyi edão b’adi; edão b’adi wuame be nyi” Det. 32:33. Ehlòbaba e vivina ne eji ke me nuvũ lèa, woã miabe Hlòbatòã ye nyi Mawu, Jesu gblò be: Mi ne

lõ miabe kêtõ o. Mawu fia be yea sò miabe nuvuëo sò kè mi, ne mi sò kè amekeo j'ago domia.

EDÃ

Nuḍoḍo kea ke nyõ kaka hoho sã e blè Aḍam ku Eva lè Eden-Boa me ne bea foto dunono vivi ke wo ḍo kudo Mawua. Susukea ḍuji vò e drokpēsē kḍo edãa ji eye e bu yebe nyõ-nyõa: ye so gbènuagbea ekē jè yeku agbètõ dõme. Nuhũa ḍo Satã me ke e kpõ be Mawu lè lõ asu ku asi çuçuḡbãtoa gba le wõ ḍagbè nawo kaka le ji la sò anyigbã kpata jidudu nawo le Lusifa tepe, legbaa. Nuhũa kuto so legba gbõ kea va ḍo ejì ku agbèwòame. Nukea ye le hé mō nawò ne wò mgba ḍo jijoḗ fike amebuo le hõ nyõnalèa.

E va eme be ḍowoto hošetõ o le Apetõa b'edome ḍo la kpõ nyuēḍe, a ÷ia veveḍe ne ekla nuhũa tõ kea ngba va lèbéwo ḍo ÷evi kpoteaõ nti ke Mawu la zã la tusina sowu wòaya le ḍoḍeka me ke ò. Nuhũa la sò susu vuëo gbãngbãñ ḍo apo ji me a sò gbãnu pu amehavio, a sò çrõ wòabe nyõna, a sò wù amekeo wò le hũanu doa.

Nuhũa lè asu ku asi dõme teñ gbã ahuedoa agblé wòab'a-gbea kpata "Nuhũa sènu sigbe yõḍo ji nene" ehào b'ehã 6:8.

ABITO

Elãkea ÷una anyigbãnuo, e le pònu na mi sò to nuhã-nhãñ wòwò nti, lõlõ ḍoḍo ne çì ku aḍokuo ke le nyi èkè ne nubaḍao kpata. 1 Timote 6:10. Le Koḡo nyigbãjia wo kpõ abitoo lõ aḍiḍevi ÷ù nesonesò kaka wòabe pòḍo jo wo eye wo ku. Amede ke lõ nuu wunua mu kpõ mō la mã enukelè esia ku nuwòdoenõo, wàmẽnõo. E tènakpõ le mōo kpata me sogbè ku masogbè la sò lõ hihekea b'adokuo bó gãke le nyanyame ne be vovõnua akaḍa ku abaḍa la va ÷uõ eye fiãfiõ la droo soyi Kpõ Matteo 6:19. Yenti Jesu le pòtoḍo nami ne mia bõ aḍokuo na miañto o lè jinkusi fie fifia ÷eka mu teñ dota la fi nu ò. ḍo fie miab'adõku lèa funu çã miabe ji la nõ. Matteo 6:19-21. Akã ku yebe hòmea çrõ ḍonukentia yentõ jro sika, klosalo, awù hoasio eye e dro nu ke hõ kpēsèa sò wõ etõ. Jozue 7. Juda Iskariot Jesu be ÷evia çrõ ñsisi-toḍe ḍo e lõ çì wu Jesu. Matteo 27:3-5.

SATÃ

Amekea nyi ajèḍatõo b'etõ ku nusõḍo jimenameto n'amekeo ḍanajèḍeka kpò. Eye le nyi kplõto n'elã keao kpata, eye tènakpõ be yea kplõ amesiame b'ejì. Jesu gblõ

be: “Mì ɔ̀ sigbe etō nenea Legba eye mi le ji la wōɔ̀ mlatōa be jro ō ji. So gōmejejea e nyi amewutō, nyawo mu le egbō ò Ne e ɔ̀ è ajèdeka tōa, e le ponupo so yentò be gōme nti, ɔ̀ e nyi ajèdatō, nyi etō n’ajèdàdà Jā 8:44.

WETRIVI

Wetrivia le ponu so ejimenya ke lè agbètò òkpekpe be jimea nti. Fike e le ñua e nyrò, nuvuē poe ɔ̀i ku edē kpòtoeo su nene be mú le wò yebedò sigbe ale ejèa nene ò. Hlē Hebro 10:22.

ŊKUVI

Mawu be ñkuvì lè afisiafi le kpò nusianu ke le ejimea. Nuɔ̀eti mu teñ bèdo ñkuvì nyē Mawu tōa ò. Yentia e nyā, e le kpò susu wawlaò kpata ejitōa. Ne wò wonu baɔ̀awò o l’ezā ɔ̀iɔ̀ri mea, l’avesisì me, le sigōme ɔ̀a halo l’afìɔ̀kpekpea, Mawu le kpò o.

ANJÒ

Anjò lè Mawu b’enya tepe. Mawu le pònupo ne nuvuē-wōtō ke wo flù daɔ̀ɔ̀; e le tō ne be ne tō jime a namò ne Mawu be kēklēa ne ɔ̀o yebe jì dovivitia me. Mawu le pònupo na wò ɔ̀a, womahlètò, le womakea me so to womakea jì.

AHÕNE

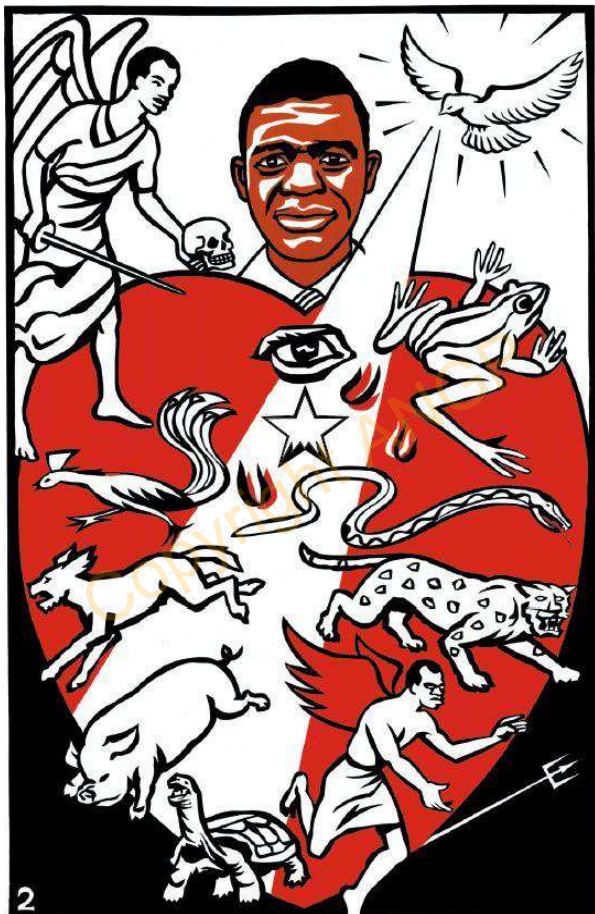
Hevi ɔ̀enɔ̀en, bòbò, manyràkukea e le nyi Gbōgbō Kòkòe, nyawo, gbōgbōbō ke ɔ̀ena nuvuē fiɔ̀name, jòjòe ku kojoɔ̀ɔ̀. Le nutatakea mea Ggōgbō Kòkòe lè ejia godo Eya mu teñ nò fike nuvuē nyi apetō lè ò.

EZÒ'DÉ WLIWLIO

Ezò'dé wliwlìo keo pòhla do nuvuēwōtō b’ejia le pònupò so Mawu be lólò ke pòhla do eji ke ɔ̀o ku nuvuēa, ɔ̀o Mawu mu leji nuvuēwōtō b’eku ò, vōa E jro b’amekea ne lófù ne bea gā Jesu va la hluē nuvuēwōtō o. Jijòe gāɔ̀e enyi le jinkusi ne nuvuēwōtō ɔ̀eka tōjimea. Mawu le ji la klō ejia le Evia akòngò Jesu Krist b’ehūa me ke ezò b’adé keao ɔ̀a nyi kpòwōe na a. Mawu be lólò le ji la ɔ̀o eji ke fa, kua me. Jesu le eji b’agboa jì eye E le pòhò. Ne wò hūhō n’Ea E la ɔ̀oeme ne kòklō a gba ne vòvo.

NUTATA VEGOA

Nutatakea sò amede le fiò keto fùlòlò, le ji Mawu. Anjòà hě ewid'asi, Mawu be nya ke l'agbè wona òa. E ða wu ewi

Ejì ke kpò nuvè vò gbojò

nuvè òa lāme kaka jina la mā gbōgbō ku kla òo vè, çape-
çape ku pumèmi; eye e ðena vòtoto fiò le tamebubu o ku susu

la wo ejito me. Hebro 4:12. Mawu b'anya donanu n'ame-
 nua be, nuvũe be fẽtua eku e, be e lè n'agbetõ o be wo la ku
 zedékakpõ ku kojodoõ ke kplõgdoã. Hebro 9:27. Nonõme
 halo nuwuwu ke lè ne nuvũewõtõ ku ameke gbe be ye m'la
 hose òa ye le nyi tãku zõgege ku wemitõa.

Lè aloõea me ye ametakokoõoko lè n'anjõa, eta be pu
 kukuõ. Ekea ðo la ðõnu ne nuvũewõtõ be miakpata mi ðo
 la ku. Miabe ntilã ke mi lõna kakaka ke mi zãna na la sõ
 d'awũ ne, gba nyĩng, ke mi lénabèna gloa la sõ naẽ ejrovũeõ,
 ntilãkea la va ku eye e la gblé. Yévio la ðuĩ võa miabe
 gbõgbõ ku miabe kla o la yĩ kojome le Mawu gbõ. Nuvũe-
 wõtõa tõ todoõ ðo Mawu be siasiao nti le hũ yebe eji ne Mawu
 be lõlõã. Gbõgbõ Kõkõẽ le klé zedéka lè eji be viviti glõbõdao
 me. Mawu be kèklé doeme le nya viviti ðesiãde. Fike kèklé
 zé læa viviti ðo la si. Mawu be lõlõ zõzõa tõ bibi le eji famiõã
 me. Nuvũe ke elã hamehame lè na a le kpõwe me ðo la bu.

O nuvũewõtõ, tati Jesu, hihea be kaligbèa ne ðo ejiwõa
 me. Gañumea vivitio, viviti be ðõõ ðo la jo gblé ejia ðe
 si alee wõ le kpõẽ lé nutataa ji nene. Jesu gblõ be: "Mu nyi
 kaligbè na hihea, ameke kplõm doa m'la zõ le vivitime ò
 Jã 8:12. Hèlu n'amekeo lõ vivitio sowu kèklé. Gakeme
 Jesu ðo Jerusalem be Mawuhõa mea, e nyã enyi, egbõ ku
 péplúsatõõ E mù egadõlitõõ be kplõ pu anyi gblõ be "Ehõnyea
 kuefia tepe e, võa mi sõẽ sõ wõ fiãfio be dome. Jã 2:13-17.
 Ehõa, miabejie. Jesu va mu nyi la sõ miabe nuvũeõ ðede
 kè mi ò, võa E va gba la hluẽ mi le Satã be hõhlõ amenudètõa
 si. Ne nyi be Evia (Jesu) jomia, mi la vò nyawo nyawo"
 Jã 8:36.

NUTATA TÕGõA

Le fikea mi le kpõ nuvũewõtõ ke troy jime kpatakpataa
 be ji be nonõme. E le sè le læme gba le kpõ alee yebe agojèjèõ
 lõlõ, siko gba sugbõ ke nti wo ka Jesu ðo atisoga nti ðõa.
 Gañumea e le glõkpõ atisoga ke anjõ Mawu b'anya le ðefi-
 õõa yebe ji jo fõtõ. Mawu be lõlõ kezé le Jesu Krist mea le
 srè yebe jia, vevetõa gakeme e le ðõnu be Jesu Krist Mawu
 b'Alẽgboã va la sõ ðe yeb'agojèjè sugbõõ joa gba hõgbè la
 ku ðõe nu l'atia ji. Enu ke jõ be wo pò Jesu, çõ anujakuku
 n'E, ka plẽngò ðo yeb'alõ ku afõõ me, kõ E ð'atisoga ji ðo
 miabe nuvũeõ ta, ekea ye le fõtõ eji ne nuvũewõtõ ke trojimeã.

Le Mawu b'enyà be hēhlē ku yebe sese mea ele kpɔ yeḍokoe le Mawu b'apipia me, e le mōnuje ènti tutu alee yebe jì nyrō ḍoa ḍo ku agojèjèò. Ènuà le nō yebe jì eye fùlòkla gbādoà le na bele fāvi ḍo yebe nuvuēo ta. Mawu le gogoe.

Eji ke le lōfūa

Mawu be lōlō ku ntifafa le ḍo yebe jia me, eji ke Jesu Krist klɔ ebe nuvuēo. E le mōnujenti zēḍeka be Apetɔa lè amekéo be jì fɔtɔa gbɔ, be E hluēna eji keo lōfūa. David be hà 34:19. E nana tejeje amekéob'ejì fɔtɔa gba blana wɔab'abio David

be hà 147:3. Gbasoṭaḡa Mawu b'enyà le gblõ be: Amekea ye mù dènakò kpõna: ameke ḡo fülõkla, ke hũhũna le enyanyea be sese me. Ezai 66:2.

Gbõgbõ Kòkòḡe ku Mawu be lölõ wo le jraḡo la hò ejì ke wo kploeme sò wò woatò. Gakeme e le kpò atisoga gbòḡoḡa ku hòsea, ḡoḡa Yebe Hũ ke kònnegbe ne miabe agòo sòsòkea e le ñò jèeme be yebe nuvuẽo hò sòkè eye e le hò kākāḡojì le yebe jia me be Jesu, Māwu b'Evia be hũ lèe le nuvuẽ ḡesiade si. 1 Jā 1:7. Ameke hò Jesu jì sea m'la crõ ò, vò e la ḡo agbè mavò Hlè 1 Koriti 6:10,11. Lè Jesu mea mi ḡo jojo soto yebe hũ jì, nuvuẽo be sòsòke si alee yebe majea zḡḡoa nene. Efesu 1:7. Fifia eklayéyé le yebe jia me, eye sòso hueñuanua mu gba lõna hihea kudo hiheme be nuò ò, vò e jina Mawuke sò yebe lölõ ḡo jime nea be nuò. Elāo ke le nyi yebe nuvuẽoa so egbea wo lè yebe jia godo gāke kè mu jè ejì ne Satā ne bea to òa eye egba le trò kpò ngbe le nkudòdome be yea gba ḡoeme ke. Yenti wo tona mi be mia nõ ñusa gba fākue, ne mia teñ sètame ḡo Legba, kè la si gañuame jo le miagbò.

NUTATA NEGÒA

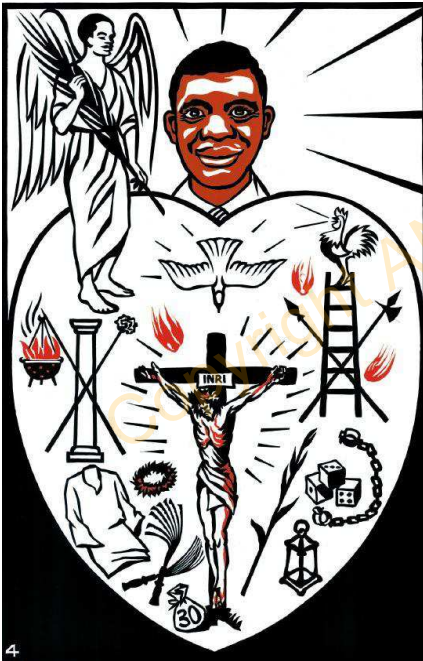
Nutata kea le pònu so Kristotò ke kpò ñtifafa susui ku jojo soto mi-Apetò. Hlũeto Jesu Krist be vòsa jì. Yentia eya ngba le kpò gogo le nuḡeti me sò wu Jesu Krist b'atisoga, ameke jì wo to ka hihea ñea sigb'alee e lè na hihea nene. Galati 6:14. E va le mõnujè me hédéhédé be Jesu ku l'atisoga jì ne miao cā mia ku ne nuvũe eye ne mia nõagbè na jòjòḡewòwò 1 Pita 2:24. Wo ka Kristotò le hihea gbò. Wo ḡègbè na mi be mia zò to klajì eye ne mi ngba wò ñtilā be jroo. Galati 5:12-25. Wo gba gblõ na mi ké be mia jì kòkòḡewòwò eke mevò amèdekpeke m'la kpò Apetò ò. Hebro 12:14.

Le dòdòme ne nutatakea mi ten kpò ati ke nti wo bla Jesu ḡoa, ke wo dè E d'ama vò. Mi ten kpò atāñ cā, èba ke wo sò pò E kunyanyrāḡoa, ḡo nukentia pòpò halo todõlõ ke la ke jè miājia ye jo kòḡo E jì. Ezai 53:5,6. Wo pò E ḡo miabe nuvũeo ta. Efiò Heròḡu ku yeb'ameo kò E eye ke wo pò E ku atāñ vò wo sò awù jè sò ḡo n'E. Ke wo lõ añjukukua vò wo soe cò ta n'E le jègbakuku sikatò tepe. Wo sò ekpò ḡo òsũlò me n'E le fiotikplòḡe tepe. Wo ñeklò le nkò n'E eye wo kò E le gblõ be: Judea tò o be fio, mido gbè. Wo tutā kòḡoenti, eyomea wo hò kpòa sò põtame n'E. Ke wo kò E jè etepea, wo kplo E yì ne wò ka E.

Amesugbo lè sò woḍokoe sò wò kristotò keo fānakue le çoçihò o me, ðùna Jezu be ntilā nùna hūa, jina hā ne Mawu, vòà woabe nudrāwòwò kana Apetòà ðo atisoga nti kpe.

Wokam' ð'ati-soga nti kudoe.
Gal. 2:20.

Ku ne nuvuê ne
Mawu soto mia
Peto Jesu.
Kristo ji.
Rom. 6:11.

Ameke wo ka kudo Kristi

Ameokpata ke fānakue eye wo gblōna be: Apetò, Apetò wo m'la ðo Mawu be fiḍua meò vòà amekeao la ðoeme, ke woe wòna wòatò ke le jinkusia be jro. Matteo 7:21-27. Mi ten gba kpò le n̄tataa jia kòtòku ke me Judas wlanaci

ḍoa. Judas sa Jesu sò ḥo klosaloga gbã, ḍo eçi be lölö çò nkujine lébe yeb'ejì. Kaligbēao, kòsokòsò ku hao ye gba-dāgbāo zā sò le Jesu lè zāa me. Ne woa ḍevò ḍo yeb'awùo jia wo zā gbovio pepe sigbè nyagblòḍḍe Jesu toa nene. Wo ma awùnyeo ne woanònyeo eye wo ḍevò ḍo gòlìnyea ji David be hà 22:19.

Gbadāgbā ḍeka ḍe ewi sò nò ahada ku eji ne Jesu eye zèḍeka troloa esi ku hũ to. Jã. 19:33-37. Gbòhue ne koklo la kuatò Pita gbe Jesu le ðevinyònu ḍeka be nkò; vò gabumea e lòfù sò fā aḍasi veve. Wòya wò ḍe Jesu fiò soto nupowò o ku wònao jia? Halo wòle vò la sò wò ea? Jesu gblòbe: “Ameke la va gbem'l'agbetoo gbò, mù la gbe neneake lè Tonye gbò le jinkusio me” Matteo 10:32-33. Jesu gba gblò ké “N'ameḍe jro la va gbonyea enua ne gbe yeñtòdokie, ne dro yeb'atisoga eye ne ba kplòm'do” Matteo 16:24. Kpea: “Ameke mu sò yeb'atisoga eye mu kpasam'do òa amenua mu jè na mù ò.” Matteo 10:38.

Akpã hohohòhò ke wo pò ḍo ta nyea,
 Na ma bè ḍo Wò me.
 Ne esi ku ehũ keo ḍùḍù
 So apo ahame ke wo nò
 teñ nyi afla ne nuvũ.
 Ḥòm'le nuvũe ku yebe ñusè si.

NUTATA ATŌGŌA

Le fikea wo sò fiò mi nuvũewòto b'agbè ke wó lè, wòe kòkòe, ameke wo hlüegã soto maje fũ ku ñsisì Mawutò jì. Nuvũewòto ke wo hlüe, wò kòkòe, b'agbè va trozũ templi adodoe Mawu Eto, Evi ku Gbògbò Kòkòe to lè Jesu Krist be kpòwe me. “N'ameḍe lõ mùa, e la wla Enya nyea, eye Tonye la lõ, mi la va egbo eye mi la wò miabe nope le egbo” Jã 14:23. Mawu tunasi, n'ameke be na gogo, eye E kòne yiji sò to Jesu Krist ji Luka 1:52.

Fifia ejia jo trozũ Mawuhò agbèagbè. Wo ḍe nuvuẽ jo. Le elã hamehameo tepe keo le wòḍo le Satã ajèo be to be gbèḍèḍè jia mi le kpò Gbògbò Kòkòe lè e jia me. Kaka ke be gba la ne wò nu fitifitioa, ejia jo trozũ abò ḍealè ḍeka, halo atikusèsè nyuèḍe ke ḍo Gbògbò be kusèsè sigbe: LòLò, Jijoe, Ntifafa, Ḍokoebobòḍ'anyi, Adodo, Adomèhũhũ Adomenyue, Anukuawòwò, Adomèfafa, Ḍokoe-jidudu kudo kusèsè bu ðekpekpe ke jènme ne Mawu ku agbèto. Fifia e va trozũ alozè adodoe ḍealè n'Atia nto, mi-Apeto

Jesu Krist. Gõmesese wla d'agbètò ne yebe kusèsè hē d'asi ye le nyi be e lè Jesu Krist me eye Krist lè eçá me. Jã. 15:1-10. Yentia, e wla Krist b'enya do yeb'ejia me. Ke wo ñujè ne le Gbõgbõ Kòkòe me eye Gbõgbõa ñoña, e hõ nusè la sò ñù ntilã ku yebe jrovuêo ji, la kae kudo yebe jrovuêo. Soto Gbõgbõ Kòkòe be nusè jia e ten zõ le kla me. Mu gbã nyi be e

Lõlõ
Jijõe
Ñtifafa
Adòdò

Adòmekòkò d'ame
Adòmennyuê
Anukwa
Adòmefafa
Dokoejìduðu

l'agbè soto nuke be le kpòdò, le se ku tó, le se lè lãme ò voa e l'agbè soto hõse ji, do hõse le Krist Jesu mea nyi ahua jìduðu ke d'asi hihejia. E l'agbè ku nkudòdo eye e kpõna yebe nusè lè nkudòdo agbèagbè so Jesu Krist be tõtroya

nti. E le zõ soto Mawu be lölö ji, lè lölö ke lètè kakasoyia me. “Situ n’amekeo ðo eji çeñçeñ, ðo wo la kpõ Mawu” Matteo 5:8. Mi kpõ adõku gbogbo kè lè fiõ David sia, yeb’ahuañiduduo lé kètõ azogetõa ji, ale ke be wù Goliat ku buo, gãkea nuðe huète doe le yeb’agbèzãa me e hĩa nuke be ðo la ðo ne eji be yea kpõ Mawu. E d’ahua so kaka jime.” O Mawu wõ eji çeñçeñ ðeka ðo nye me eye woa ne ðõli kla goñgoñ lè nye me” David be hà 51:12. Amedeti mu teñ klã yento b’ejì ðo kòkòe ò halo a ðo eji çeñçeñ ne yedokoe soto yeb’agbagbajèjè ji ò.

Amedeka ðeka ðo la va Mawu gbõ le kla jimetotro anukuareto me le nuvuemehũhũ a gba gbeo, si alee fiõ David woa nene halo evi bugbe ke tati hãvio ðe troyi ’toa gbõ le holoe nenea, le gbló ku eji gbãgbã: “Etonye, mu jãgo do jinkusi do wò.” Mawu ya lètè la d’alõ nuvuewotõ ke va E gbõ ku jimetotro nyawotõ, ðo Mawu ntõe wõ fiãfiãkea” Mũ la na mi eji yéyè eye mù la sõ kla yéyè do mia me; mù la ðe ekpe-jia jo le lãme namì eye mù la namì lãwojia. Mũ la sõ klanye daðo miame eye mù la woð ðo de nkume ne mia teñ zõ le esenyeo me” Ezekiel 36:26. Leke kpõ nubablayéyèa lè Mawu wõ eye be sõ Evia Jesu Krist b’ehũ sõ klè.

Lè nutatakea mea mi le kpõ añjõa gba zé ke. Ðo añjõ woe nyi kla ke le ðome ne Mawu, ke wo dõ ðoða ne woa wõ ðoðe le amekeo la va du agbèmavo be çrõa gbõ, keo ponahla do amekeo võna ne Apetõa. Hebro 1:14; David be hà 34:8; 91:11; Daniel 6:22; Matteo 2:13; 18:10; Dowowõ 5:19; 12:7-10. Le nutatakea jia wo le kpõ Legba çã ke lètè lè jia gbõa, le tote kpõ gabu me ne bea dota yeb’ahue hohoa me. Kpõ wo siamì la sõ nõ ðia gba fãkue ðo Legba nti, miabe kètõa ke, sigbe jãnta ke le woa, le trodo ni sõ le ji ameke be la teñ trẽdua” 1 Pita 5:8 “Mi tũ adãfotè e la si adidi do mi Jaki 4:7.

NUTATA ADÈGÒA.

Ekea ye le nyi ameke jãnyia be kpõkpõ woyaa. Nku ðeka le miõmiõkõ e le fiõ be Kristotõkea to fafa, jo le dõ kolde, nyi makãmãto le yebagbè klametõa me. Nkuvi vegõa ku ñkpẽmaðoa le sãñku pòhla le ji la fiõ nkume açotõ ku hihea. Kèklè ke le jia me to çiçi eye jesido ðeka nkume ke wo sõ kpõna be ejia e le gbesoõeme la sõ duaya ne Krist a wo le ðèkpõtõ. Wo m’gba le zé koñ ò. Nusu halo amekèa le tèkèkpõ keo le ðueji viðeviðea me vòa mu jo sètame do Legba ke le blèa ò. Ke be la ðoto Mawu b’egbèa, ejo le kèto

do Ameblètoà. Ne nyi be e le sògbe le agüa be bòbò me
 voa le tekpò le wla hiheabe zázà ò yeb'èjì meà, e tètèjo le
 Mawu ñti, ebu yebe lólò ne Mawu çuçuqbàtoà. Wetrivi ke
 le yeb'èjia meà, ejimegbe jo çì fìtì eye atisoga mgba nya dodro

ò. E tó mùmù glàsà le yebe hòsea me eye ejijò çaça ku
 Mawua le kufā me. Mu gba le kāmā ne yebe jì be ñonomeò
 e na emò Ameblètoà ke doha tròdoea. Ekla sigbe Avésé tò
 emeòdo. Nusukea trò gòyitò kpona yeòkoe si kristotò ke
 ùlòbe be, sòto maje jì kpò ye wo hluç e gā. Ahànnunu pò

agbo ye çã le ji la ðoeme. Amede teñ nyi amebłèto le ji ahã kopò ðèkakpò la nu; halo e le tone be biyakea mu muna amedò, e fa. Mú le kpòe be ahavide nunu halo ne woã nu biya ke mu sènu kakaðe òa e le pepè sigbe tōsasa vitukua kploname yina ahãnunu-toğã me. E teñ jò be nyõnu ðe ðana biya ne srõa ku hlõao, gañuamea e la gblõ be yèntò ye mu nuna ò a sò ðè amenu to le me; woã e le kplò amebuo dome eye e nana mō ahãnunu-kla blè nè. Asijiji ku gbòlò çã va na tēna kristotō kpò kudo zòme, b'ayekeña. E teñ va eme be e la tō jijoè kpòkpò la sò ne sè aseñu kpotoe o; e tō habađa dodo, a ne yi gbegblé ku wèduđu tēpeo ke gblena amea. Amede teñ to ne be wèduđu kòkòe halo açã ke Kristotō sò ðuna e wo nyõ ntò, ðo ñusu ku nyõnuo ðunè ðuđu, woã be nuke nyrã l'emea kpoe nyi ne woã ðui sigb'alee mahosetoo ðunae nene. Mú le kpòe be wèduđu tepeo kpata nyi wawlape ne nugbãkpowōwō o gbakudo be wèduđu ke wo ðo ñkò na be kòkòe ye le nyi vuēnetojia le vèadome ò. Ałokeme ne amekao yō woađokoe Kristotō o yona siga halo atabazéa enyrã si ale wo yonè le mahosetotōji nene, ðo amekao gba yonè wu, le kedè ku zãme çã. Kristotō be ntilã a nyi mawuhò halo Gbõgbõ Kòkòe tō (1 Koriti 3:16 ku 6:19) eye mi mu ðo la pòdi ehòkea a ne tütù atabazizo ke ðo adisiame. Jesu mu yō atabaze kpò ò eye kristotō ke le kpsa Jesu doa mu wone çã ò.

Satã le gblõ ne be gbegble ku nuvuẽa mu nyi nuvewowōwō ò. Newoawō nuvuẽ zèðeka kpòa, nugbãkpo ðeka kpõa eña mu gble nuðe ò: ekea ye nyi dokpotōa be nupo, kaka sò na gakeme kla vuè dēvlotõa la kpò mō la ðo eji ke kòa me eye be la hò tepea.

Nusu ke, le nutatakea jia, tō adèkpe tōtō ejia le fiõ enu ke amekao kòna Kristmenõnò nyia halo trona ngbedonaea a sò ne tōwi ejia kudo woabe vlodónyáo. Anyi jetō mu teñ hò amecritō o b'enyadrã d'akpamèò, vevetõa ne ekae so ehłõao gbõa. Enyãnuã ñõna eji naè, eye so gakeme Mawu be lólò fa le lãme naè e tō vövö n'agbetõo wu Mawu. Eye ðo vövö ke va ne ðo nuke agbetõo le gblõ halo le woã e trozũ gãtō n'agbétõ e gbigō yì ngbe.

Jibibi ku nkumenyanyrã gba zé ké le gamesẽnuo me; enuvuẽkeao le ji la dù ejia ji ðo ezũ ku blasfemi (nyadrã do Mawu) va le pòdi enuto o ke fãkue, kafu Mawu kaka va sē funua. Ne Legba gbe teñ kpò hõvoe vide kpòa ñuhũa b'azizo la ðoeme a ne kèkè mōa kpe ne nubuo çã a ten ðoeme.

E le bọbọde ne woa na mō lōlōdodo ne ɔi ne bea ɔo miabe ji me, n'ame mu hē ayē ɔo mi Apeto Jesu be siasiao nti ke le gblō: "Mi ɔia ne mia fākue ne mi ngbavajē tetekpō me ọ". Matteo 26:41. Ne amede le bu be ye lētēa ne kpō nyuēde ne ngba va jēanyiò?" 1 Koriti 10:12. E jē be mia sọ Mawu b'ahuanuo ɔo ne mia teñ wōkālī lē nkeke vuēa gbē, Hlē Efesi 6:11-18.

NUTATA ADRĒGOA

Ekea le fiọ mi ameke j'anyia b'iji be nonome ke, eyome ke wo ne kēkīlē, ke be ɔo jinkusi be nunana kpō, hō Gbogbo Kọkọea, jo j'anyi. E gbafio, ameke mu trọ jime kpō ọ gāke ke wo pōnu ne ku Añenyoēa dē yebe nyawoa fiọe. Voa amekēa trī yebe ji dri ɔo nuvuē me.

Jesu ntọ dē ameke j'anyia be nonome sia gake me E gblō be: Ne ekla makomakoa to l'amede be lāmea e yina tepe jēzō kukuo ne ba sọ ji jēgbōgbō; eye ke mu kpō ọa e gblō be: Mù la trọyi ahuenyea me fie mù jo lea; eye ke e sute funua e kpō be wo kploeme d'aço ne. Gañua me ye be jo yi yi sọ kla adrēbu keo nyrāku wu yentọ; wo ɔo ahuea me, jo trọ n'anyi, kpōa nonome memlēnutokea va siko wu ɔuɔgbātoa. Luka 11:24-27. Voa enuke jodo woa jia elododo adodoe dē gblōe: Avū trọ yi lo enuke be joa dū, ye ehā ke wo lēsi naa gba yi blūbā 2 Pita 2:22.

Nuññlōkọkọeao b'akpakea dē amekēa be jī be nonome fiọ nyuēde. Nuvuē ku yebe jrlōdoame keña va hō tepe le ejikea me le duji l'eme. Yebe ji fluyēa zé le yebe nkuvitome. Tamu nyō woa Gbōgbō Kọkọe jo le eji kea gbō, donukentia nuvuē kudo Gbōgbō Kọkọe mu teñ nođu ọ. Kēklē ku vivitio mu ɔo nu ɔa ame dē ọ Ejī mu teñ nyi Mawu-ho kudo Satā be ɔo ɔoduò. Anjō Mawu b'Enya ɔo la joyi nsisito gba le trọ kpō ngbe, donukentia e le ɔo nku la kpō be nusu halo nyōnu e nyi la trọ ji mè sigbe evi bugbe ke yi edokoeme kpō gakeme ele hāvio dōmea, eji be yea dū enuke ehāo dūnaa; voa amede mu na e ọ. E va kpō b'ame j'anyi-bu ye yēnyi. E se veve eye e gblō be: Mù la site, m'la yi ɔoɔa etonye gbō eye m'la to ne: Etonye, mù j'ago ɔo jinkusi ɔo wò, eye nye mu jē ne wòa yom'be viwò ọ. ɔo jimeveve nyawoto ke evia ɔo ku siáyéɔi ɔo yebe nuvuēota, etoa kpō jijoe, wù enyividēka ne, hōe d'ahome.

Voa l'emōkea nu le nutata mea, efūlōkla ɔeti mu zé la sọ d'alọ nusukeya ke trọyi nuvuē me ne totrova Mawu gbō, va j'anyi le Jesu b'afoo gōme a ji vuēkeke ku lēameɔi ọ. Wo

ten gblō be yebe jimenya wọ sọ gazòzò fiḡe, eye e ku. Nu-
 sukea ḡo etọo la sọ senu, vọa e jo gloe ne bea sọ se Mawu b'eg-
 bè bọkọa. E ḡo nkuvio la sọ kponu, vọa mu teñ kpọ edo
 gōme male ezòmetọa, ke me zāḡe ñfia wo la sọ e daḡoa ò.

Eji ke dōyi ngbedome gba jo lia

Mú gba ḡo nukpē halo nkumekānametọ jimetọa la sọ ne
 wọ yebe nuvuēo klòlò ò; Satā va le dēgbè le yebe jia me, e
 họ azikpe sigb'efio nene le yebe fiọzikpea ji. E teñ nyi be e gba
 le jra ké ḡo yebe nyōnyō gotatoñua nti sigbe nyōnyō yọdo ke

wo si akalo na vọa ke ọọ ku amekuku be puo l'adome eye ku nuvuēo be ọi Matteo 23:27. Ajẹo b'etọa họ tepe le Gbọgbō nyawotoa si. Elā dẹkadẹka, nuvuē dẹkadẹka ọọ yebe kla vuē halo legba ke la doe alọ la sọ dū ejia ji. Ne nyi be nsukea jro la hluē yedokoe gā le nupodoname tọ nyōnu keaosia, mu la teñiò: gatọ be nyi nawo. E tọe lele, nenè nenè enuke Mawu gblō to Apostolo Pita jia nyi nyawo a, be amekeo gbā Moiz be se kuna soto todōdō vézo ji ekea jẹ ne ameke d'afọ Mawu be via ji, ke sọ Mawu be Via be hū yọ nugbalo, kẹtafu maje Gbōgbō. Kpọ hebro 10:29-31; 2 Pita 2:1-14.

Woma hlētọ veve, ne nonomekea ye nyi eji woa tọa d'apa ọọda Mawu so kaka apo gbōgbō me. E teñ, eye E jro la hluē wò, la sọ kẹwò gba klowò le agojẹjẹwò keñ me ne wọa va E gbọ ku fùlò-kla adodoe. E teñ bla Satā ku yeb'ahuakō a kpata a gba nyāe jo le jiwòda me ne wò tati I be ne wọa. Va sigbe kpòdọletọa ke gogo Jesu eye e d'apa: Ne wò jroa wò teñ na ne ma kọ Maki 1:10-43. Vọa ne wò gba kpoto le trl jia le lō vivitio wu kẹklēa nudo ku alọdo ọe m'gba le nawò ọonukentia wò ọā eku gbé agbè.

NUTATA ENYIGOA

Le fikea mi le kpọ agojeto kpaçi ke troyi ngbedome le gogo eku, yebe ntilā ọọ ku ayà, yebe gbōgbō ọọ ku vōvō be eku la va soye. Eku (nukpekpe. epu nua) va gakeme amede mu ọonkuvu eji woa e le kpọe kunyanyrātọ ọe ku yebe nkuvu vòao ke ọọ vōvōa. Fifia jijọe ke nuvuēo nana wòda le bọ, eye fētu yiji siko ke ọovōvōa wò ọọ ja la tui Alénana zometọo va ọọ yebe gbōgbōji ku yebe kla keoji vōvō jẹa. Ne eva jroe be yea fākuea, e kpọna be eglo ye vọ ne yea gba ponu agba ọa ku Mawu. Dẹka ntọ le yebe tenuhlōo b'anya hóló akofātọ mu teñ nae alọdo ò, eye mu nyi soto adokuo ke be bođea, lóló ọọ ne ọia ye be teñ le mōdekpekpenu hluē yebe gbōgbōaò, a ọe yeb'ayađuduo kpoto halo a sọ dō yeb'agbè yi nkò ò. Ne egba tekpọ la nẹ bu tame so Mawu ntia, m'la nya wọwọ nēò, ọonukentia legba dé yebe zōsui jo. Nusianu ke be lōna ku ke nti be le wọ agbènu le hihe kea mea jo wọ sigbe wo le kòe nene; eye e gba va zé nẹ be yebe kploto ajetọo l'anyigbāji mu teñ nẹ alọdo ọetiò. E va le mōnujẹ eme be enu jinđ ọe be nyi.

enu jinđ ọe be nyi. n'agbetọ ne b'ajẹ Mawu agbeagbea b'alome. Le yebe ọobajia e le ọonku be ye la teñ wọ ntifafa kudo Mawu, vọa e le kpọ fifi be game ọi. Amekawivoatọ

nene deo le ku agòmaḍe, emō makpo la lé Mawu b'alo le woabe kubaji. Yenti wo ḍe eme nami be “Ji Kòkòḍabi le yebe huenu.” Ezai 55:6.

Enu ke le tɔtekpɔ nuvuēwoṭɔa

Kaka ke be la se Mawu b'anya akofatɔa, kpɔḍa le eku gbānua nuvoēwoṭɔkea ke le yeb'agbēmea sɔ Mawu be maje ku lōlō dāngbea la jo se Mawu kea be gbè la pònu nɛ le Kojodotome gblò be: Bu le gbonye, kpēsēmé na yì ezò bì mavo ke wo ḍoḍe ne Legba kudo yeb'anjòo mè Matteo 25:41. E lè n'agbetɔo be wo la ku zéḍeka kpò eye kojo la va Hebro 9:27.

Legba kudo eb'ahuakõ kpata le pòhla do eji ke hosea, le j'agbagba la doeme, voa eglo kpòe. Gòyiyi, lólò dodo ne çi, dègbàkpo b'ekla wo le funu le pòhò. Ke ne e le nyi avũ kudo blèkpòe mi le kpò agbòdeka ku esò akètèdeka do ejieja nuvoẽ sòna nonomebu halo nkò hamehame. Voa Kristotò ke le dia a kpòna nuvoẽ kaba le totrome dekpekpe, ne nyi be e va le sùmòsùmò nkò me ntò çã halo sigbe anjò kèklètò nenea, donukentia Mawu b'ènya kudo nyawo-gbògbò keo le emea kplonè yina nyawo bliboa me dona alò la dè voẽ dovò ne nyoẽ. Gba sò ta elã gbogbo nuao a kudo legbao ke kpasao doa, mi teñ kpò nusudèka kè le èwèdukò le nkò ne, e lé vèkopò d'alome halo biya la sò tè kristotò kpò soto hihekea be jijoè ji, ahà siadi kudo weudu. Voa ekea kpata mgba do nusèdeti do Kristotò ke soedokoe kè Jesu jiò kè ku ne nuvoẽ ku hihe. Boñua ekea gba tütù ne kpe doða Mawu gbò.

Nusu dea le toè adèkpè. Lekea ye hadodo baðao, amenyagbògblò l'ame ngbedome, vlododo, adākākā o ñña eji ne anukuame, wo sona mahosetoo gbò eye ejieja sona ekeo yona woadokoe kristotò. Voa Jesu b'ènya keao be sò fanakò ne yedokoe. Jrèrème mi la nyi ne wo va le zũ mi le deñtafui na mi, adajèdo mia nu do ntinye. Mi joji eye ne miab'adome ne kònu, do mi la hò alè lè jinkusio Matteo 5:11-12.

Nuvoẽ, ntilã ke nyi Enye-kuò Legba wo wona nuke wo teñua asò klã kristotò jo le Mawu be lólò nti. Voa kudo ejideða e teñ gblò: Meke la klã mi jo le Mawu be lólò nti. Tagbã, hlòmèsākò ntafuidede, adowuame, amãnono, afoku halo ewi e la nyia Voa le nukeao keñ mea mi wu ahua-jiðutò soto Ameke lómia ji Romatoo 8:35-39. Kristotò anukuame ke sò Mawu be gawu doa la tote gonon l'azã-voẽ gbè, eye kudo Gbògbò kòkòe b'alòdoa e duna ntila ku tetekpo buo kpata ji E yi eme be Krist le yebe jimea do nusè wu Legba kudo eb'ahuakõa, do Ameke le adome, le lãme na mia e do hhlò wu ameke le hihea me Satã. Jesu Krist du Legba ji, du nuvoẽ kudo ku ji, eye soto Ejia wo womi wu jidutò. Jègba gogotò wo sò na mi. Ejime be wetrivi anukuawotò toa klè nyoè de. Yebe jì do ku hose ku Gbògbò Kòkòe. Mawu b'atikplotò ke le tajineja le doñu ne fiãfiã hoasi ke wo dè ne amekeo ðuji, gba dona jì kaka jè vovonua Nyadefio 2:7,11,17,26; 3:5,13 ku 21.

Çikòtòku ke le nuvò le fiò be mu nyi yebe jì dèdèò voa kudo yebe çi ku nusianu ke be doa e sò kè Mawu. Ke ne m'la teñ zã alè ke yebe do ðu ne le jijoè kutò meða, e donalò

woamenḡo, nana Mawu ḡi ke be hḡona le domea be mǎdo tɛpewo, gba kpḡoḡ nana aḡodo le fike e tɛñ lɛa sḡoto nunana jimekentḡji. Le aḡo ḡesiḡḡe mea e zǎna yebe ḡia ne Mawu be gogo, si alee egbḡo nana fǎ yebe fūa yebe nyitḡo nene.

Kpḡoḡ kudo tḡomelǎ wīwi halo kǎlǎ mia le funua sḡo le fiḡo be kristotḡ ḡūna nu zǎna agbɛa le kopeḡoḡo ne nu me. Mu sḡona biya halo vɛ wḡona yebe nuḡuḡuḡo eye mu gblɛna yeḡokoe a nɛ ḡu ehū halo lǎkukuo ḡ; mu dona asra ḡ halo yḡona atabazɛ, ḡo e le ḡoñu be ye ḡo la wla yebe ntilǎ le fɛwu me sigbe Mawu be templo nene. Yebe jḡi va tḡozū kuefǎ b'ahome, e yina agūa be sūmḡsūmū tepe flḡlḡ ku bubu, e ten nyi jḡi halo zozo be game. E lḡna kuefǎ be nyagbḡo, le Mawu b'ahome halo lɛ yɛntḡo be hḡome. Tegbɛ le tonusese mea e bḡona yeku srḡa ku viao ne hḡome be kafukafu, ḡo e nya be kuefǎ mevḡa kristotḡ m'ten nḡ agbɛ ḡ pepɛpɛ s'ale tḡomelǎ m'ten nḡ agbɛ to esi nti ḡa nene.

Woma ke wokɛd'adea fiḡo be Biblo-Mawu be Nya-le nyi woma ke le hūhū gbaja ne hɛhlɛ, kpakpla maḡeazǎdome. E le nyi kaligbɛ ḡeka l'afḡha nɛ, ewi ne b'asḡ ḡu Legba jḡi. Biblo ye na nɛ agbɛ nkɛnke, kla-nuḡuḡu la sḡo nyi yebe gbḡo-gbḡo, esḡona esia fanakḡo. Ejiejia e lɛna si taku afḡo le Mawu b'Enya me, eye e zǎna womakea sigb'apipi klametḡo nene, ke me e kpḡona yeḡkoe lɛa. E lḡna la dro atisoga ke ḡona nū nɛ be wo ka yentḡo kudo Krist, be eyomea e fḡo kui l'agbɛ-yeye me; enua le wḡo be fifia e le jḡi ejia b'enuo, wimenu mavḡo-mavḡo o. E le jǎjrǎḡo me la sḡo dogḡo Mawu; e le sigbe ati ke wo ḡo ḡo tḡosasio to ke nana yebe kusɛsɛo le yebe game, halo sigbe vɛti adodoea b'alozɛ ke hɛ kusɛsɛ sugbḡo. Lḡlḡo susui ne Mawu ḡo yebe jia me ḡo ḡe nkume be mgba vḡo ne ku ḡo. David be hǎ 1:1-3; Jǎ 15:1-14; 1 Jǎ 4:18-21.

NUTATA EWOGḡA

Jesu gblḡo be: Enye nyi fḡfḡosoku ku agbɛa; ameke hḡm'sea la nḡo agbɛ, ne egba ku ḡǎ; eye amedɛkpekpe ke l'agbɛ le hḡmsea m'la ku gbɛḡe ḡo Jǎ. 11:25,26. Ameke le ḡoto enya nyea eye e hḡo Ameke ḡḡm'ḡoḡa jḡi sea e ḡo agbɛmavḡo eya mga la yḡi kojo me ḡo, vḡa e to l'eku me jɛ agbɛ me. Jǎ. 5:24. Eku mu ḡona vḡvḡo ne kristotḡ ḡo halo na nɛ mavḡomavḡo ḡo ḡo wo nyrḡo eku ḡo jḡḡuḡu me. O eku, fikɛ tɛtɛ wḡa lɛ? O yḡodo, fikɛ jḡḡuḡu wḡa lɛ? Akpe ne Mawu ke nana mi jḡḡuḡu sḡoto mi'Apɛtḡo Jesu Krist jḡi 1 Koriti 15:54-57.

Agbeto ɔe ke nɔ agbè ne Mawua mu vɔna la ku ò. Ne yebe jojo le hihekea me be game va ɔoa, e la yi ɔɔɔa ku jijoe yebe tepe susui mavoa me. Apostolo Paul gblɔna be; Mù le ji la jo yi nɔ ku krist, ekea ye gba nyɔ wua. Filipo 1:23.

Tɔtrova gogotoa

Kristoto nonatekpɔ ku jicici azã ke gbè ela yi kpɔ nkume ne Jesu ke ku ne l'atia jia, plè kudo yento b'Ehũ. Gbɔgbɔ Kɔkɔe donanu Jesu b'enyao ne ke gblɔ be: Miabe ji ngba titɔ ò. Mi hɔ Mawu ji se a hɔ nye ɔã ji se. Nope sugboe

lè Etõnye b'ahome. Mù la gbigbò trò va eye mù la dro mi yì gbõnye, ne fike mù là mìaçã mìa nõeme Jã. 14:1-4. Wó nyi enuke nkuvi mu kpò ò, ke toçã mu se kpò ò, eye womuḍo agbetò b'èjì me kpò ò, enu ke Mawu jraḍo daḍe n'amekeo lō E a 1 Koriti 2:9. L'agbetò be nupo mea enya mu le susume ne woa gblō alee jinkusi be nõpeo be nyõnyõ ku gogo le ḍo ò, tepe ke Mawu jraḍo ḍe n'amekeo, soto hose ji le Jesu Krist mea la ḍuji so hiheme fie.

Soto nutata ewogõa jia mi teñ kpò aleke hoḣeto nyawoto le Krist me be ku nyõ ḍoa. Ke e la nyi epu çayò ekuto ke ḍona vövö ñua, añjò Mawutoa ye wo kpona. E le tote kpò gakeme e la kplò ekla ke ho voẽkekea yì Mawu gboa. Ameke wo plèa be gbògbò ku kla gẽ le e kúa ke bla ntilã kuku eye wo la zrò yì Ameke nõ agbè, ku l'anyigbã ji la so hluẽ nuvoẽwoḣo le eku mavomavò si. Wòe zò jijoḣo ḍe le tote kpò amejojoke le Mawu be nkò, eye yeb'Apetoa la gblō ne be: E sogbè òvè nyoẽ anukuawoto, ḍo Apeto woa be jijoḣe me Matteo 25:21. Satã mgbã ḍo ñuse ḍeka le eji ò, ḍo le Tõhono be nkumea yeb'amekokoḣeo be kua nyi enuhoasi David be hà 116:15. "Eye mù se egbè ḍe so jinkusi ke le gblō be: jèjrè nyi amekukuo ke ku ḍo Apetoa me. È, ye Gbògbõa gblō, ḍo wo le gbõjè le woabe ḍoo me eye woabe ḍo o kpsa o do." Nyàḍefiõ 14:13.

Woma hlèto veve ke le hlè womakea, Mawu ne dowò alo na so apo jia na Jesu, ḍo E gblō be: "Evinye ñusu-evinye nyõnù so ejiwoa nam'." E la nawò eji ceũceũ ḍeka gba la so jojoḣe be kla do lãme nawò. Mgbã tati ejiwò jròlòdoametõa ne ba kpsa yebe jro vuõ do ò. ḍoa, ameke le ḍèjì ḍo yeḍokoe, ntia tagbogblè ne. Voa wo la hluẽ ameke le zò le nunyanya mea gã. Lódódó 28:26. D'asi le nuvoẽwò o me na teḍo jojoḣe nti; ḍo nuvuẽ be fètua eku e, voa Mawu be nunana ye le nyi agbè mavò soto Jesu Krist ji.

Eye sigb'aleke mi so miab'agbè d'asi ne Mawu be ne kpoḣe jia, mì lé bene nukpakpla kokoḣeo ke mì ho le hose ku lólò ke le Jesu Krist mea; ḍo mì nya ameke mì hoeji sea, eye mì ḍo kãkãḍoji be E ḍo hòhlò la wla enuke mì so d'asi nea kaka so va na egbè. Mì ne kplanu mianõḣeo so so miabe hose Kokoḣea nti eye ne mì le fãkue to Gbògbõ kokoejia mì lé miḍokoe ḍote le Mawu belòlò me, a ne kpò Jesu gbòḍoḍa ega kudo miabe hose woḣo, efiõ be Fiõ ke gbãna soḣoḣe

N'Ameke teñ wla mi do anyi jèjè dekpekpe, ke la na mia zé ku jijoę, kojome mayi, le Yebe nkọ gogo toa, na Mawu akòngo miabe Hluětọa gogo ku fiọduđu, hòhlò ku ñusě ne nyi e to, fifi so yi mavọ. Amen Yude, 24,25.

Anyigbāde le nyō wu nkeke:
Kudo hosea, mi teñ kpọę ọọda.
Do mia Tọ le tọte kpọ mi le funua,
Kudo lölö e le jra tepe ọeka ọo ọe na mi,
L'ago nyuē kea toa mi la jihà
Ameçãção b'ehà vivio.
Hũ u soso mgbà le tepe bọkọ kea ò
Nsīsī mgbà la le ne miabe ji họ akọfa ò
Hàhehe-Oh jijoù ke ke le susu me be
Mi la kpọ mianọneọ le jinkusi nyuēa.

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" é obtido em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratufamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)